

Wojciech Waszczak

Górnośląskie zbiory pieśni kościelnych w latach 1914–2004

Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne 48/2, 425-447

2015

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Ks. WOJCIECH WASZCZAK
Katowice

GÓRNOŚLĄSKIE ZBIORY PIEŚNI KOŚCIELNYCH W LATACH 1914–2004

UPPER - SILESIAN COLLECTIONS OF THE SACRED SONGS
BETWEEN 1914 AND 2004

ABSTRACT

Jedną z głównych ról, jaką odgrywa pieśń kościelna, jest kształtowanie pobożności wiernych. Śpiew sakralny stanowi bogactwo tradycji i kultury Kościoła na Górnym Śląsku, gdzie wspólnota tworząca Lud Boży jest wspólnotą rozspiewaną. Potwierdzeniem tej chlubnej tradycji są przekazy źródłowe pieśni kościelnych. Niniejsza praca skupia się na wybranym dziale górnośląskich zbiorów modlitw i pieśni, które ukazały się w latach 1914–2004 w obrębie dawnej diecezji, a dzisiaj archidiecezji katowickiej. Artykuł ten stanowi w pewnym sensie kontynuację opracowania naukowego s. Gaudencji – Teresy Ochot – zatytułowanego *Modlitewniki górnośląskie do 1914 r.*

One of the main functions of a sacred song is a formation of believers' piety. Sacred song is a heritage of the Upper Silesian Church's tradition and culture where the whole community of the people of God is singing. The sources of the sacred songs are a confirmation of this commendable tradition. This work focuses on a selected group of Upper Silesian sets of prayers and songs which were published between 1914 and 2004 in the Archdiocese (former Diocese) of Katowice. This article is a kind of continuation of the study "Upper Silesian prayer-books up to 1914" by s. Gaudencja (Teresa Ochot).

Wstęp

Konstytucja o liturgii świętej *Sacrosanctum concilium* w rozdz. VI, nr 112–121, podkreśla znaczącą rolę muzyki sakralnej w celebracjach liturgicznych Kościoła, gdzie śpiew w połączeniu ze słowem stanowi ich uroczystą formę. Muzyka kościelna nigdy nie stanowiła sztuki samej dla siebie, ale pełniła funkcję służebną wobec liturgii. W 1903 roku św. Pius X w *motu proprio* o muzyce świętej *Inter pastoralis officii sollicitudines* stwierdza: „Muzyka kościelna, jako część składowa uroczystej liturgii, dzieli z nią cel ogólny, jakim jest chwala Boża, uświęcenie i zbudowanie wiernych. Ona to się przyczynia do pomnożenia powagi i wspaniałości ceremonii kościelnych i tak, jak głównym jej zadaniem jest odpowiednią melodią przydziać tekst liturgiczny, przedstawiony zrozumieniu wiernych, tak

znowu właściwym jej celem jest dodać większej siły tekstowi samemu, aby za jej pośrednictwem wierni byli łatwiej jeszcze pobudzeni do pobożności i lepiej usposobieni do zebrania w sobie owoców łaski, powstających przy sprawowaniu Przenajświętszych Tajemnic”¹. Z kolei papież Pius XII w 1955 roku, w encyklice o muzyce kościelnej *Musicae sacrae disciplina* określa muzykę sakralną mianem „współpracownicy świętej liturgii”: „Ponieważ muzyka jest jakby współpracownicą świętej liturgii, dlatego Kościół musi pilnie czuwać nad usuwaniem z niej wszystkiego, co by pomniejszało godność kultu świętego, albo mogło przeszkadzać wiernym we wznoszeniu myśli do Boga”². Sobór Watykański II doda, że: „muzyka kościelna będzie tym wzniolejsza, im ściślej zespoli się z czynnością liturgiczną, czy to serdeczniej wyrażając modlitwę, czy przyczyniając się do jednomyślności, czy wreszcie nadając uroczysty charakter świętym obrzędom”³. Zatem śpiew i muzyka kościelna powinny prowadzić człowieka do spotkania z *Logosem*, gdzie „Słowo staje się śpiewem”⁴.

„Radośnie śpiewajcie Bogu, naszej Mocy, wykrzykujcie Bogu Jakuba! Zaczynajcie śpiew i w bęben uderzcie, w harfę słodko dźwięcząca i lirę! Dmijcie w róg na nowiu, podczas pełni, w nasz dzień uroczysty!”⁵ – słowa Psalmu 81 wspaniale oddają charakter modlitewny śpiewu. Z kolei Ewangelia według św. Marka, przedstawiając opis ustanowienia sakramentu Eucharystii, ukazuje Jezusa uczestniczącego w śpiewanej modlitwie, ponieważ pierwsze łamanie Chleba Pańskiego zostało zakończone wspólnym odśpiewaniem hymnu (zob. Mk 14,26). Św. Paweł w 3 rozdziale Listu do Kolosan, określając zasady postępowania chrześcijan w codziennym życiu, akcent kładzie na śpiew będący formą nauczania, dawania świadectwa, co znajduje wyraz w następujących słowach: „Słowo Chrystusa niech w was przebywa z [całym swym] bogactwem: z wszelką mądrością nauczajcie i napominajcie samych siebie przez psalmy, hymny, pieśni pełne ducha, pod wpływem łaski śpiewając Bogu w waszych sercach” (Kol 3,16). Apostoł Narodów wskazuje również na śpiew jako formę modlitwy, który umieszcza na równi z charyzmatami Ducha Świętego: „Kiedy się razem zbieracie, ma każdy z was już to dar śpiewania hymnów, już to łaskę nauczania albo objawiania rzeczy skrytych, lub dar języków, albo wyjaśniania: wszystko niech służy zbudowaniu” (1 Kor 14,26b). Ten sam autor w Liście do Efezjan akcentuje postawę chrześcijan wyrażającą wdzięczność Bogu, której wyrazem jest modlitwa serca: „(...) napełniajcie się Duchem, przemawiając do siebie wzajemnie w psalmach i hymnach, i pieśniach pełnych ducha, śpiewając i wysławiając Pana w waszych sercach” (Ef 5,18c-19). Z powyższych tekstów wynika, że śpiew dla chrześcijan już od samego początku był wyrazem

¹ *Inter pastoralis officii sollicitudines – motu proprio* Piusa X z 1903 r., nr 1, w: *Cantare Missam*, oprac. A. Filaber, Warszawa 1993, s. 9.

² Encyklika *Musicae sacrae disciplina* Piusa XII z 1955 r., nr 3, w: tamże, s. 24.

³ Sobór watykański II, *Konstytucja o liturgii świętej „Sacrosanctum concilium”*, 112.

⁴ Z. Janiec, *Komunikacyjny charakter śpiewu i muzyki liturgicznej*, „Anamnesis” 48 (2006), s. 98.

⁵ Cyt. biblijne za: *Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu* [Biblia Tysiąclecia], wyd. 4, Poznań 1991.

modlitwy – rozmowy, dialogu człowieka z Bogiem oraz jedną z form ewangelizacji narodów.

Jedną z głównych ról, jaką odgrywa pieśń kościelna, jest kształtowanie pobożności wiernych: „Treść tekstów pieśni kościelnych wyraża modlitwę w różnych jej funkcjach – dziękczynienie, prośba, skrucha, uwielbienie, skarga, przy czym element egzystencjalny zostaje podporządkowany wymiarowi pionowemu – relacji do Boga”⁶. Śpiew sakralny stanowi bogactwo tradycji i kultury Kościoła na Górnym Śląsku, gdzie wspólnota tworząca Lud Boży jest wspólnotą rozśpiewaną. Potwierdzeniem tej chlubnej tradycji są przekazy źródłowe pieśni kościelnych. Niniejsza praca skupia się na pewnym wybranym dziale górnośląskich zbiorów modlitw i pieśni, które ukazały się w latach 1914–2004 w obrębie dawnej diecezji, a dzisiaj archidiecezji katowickiej. Studium to, stanowi w pewnym sensie kontynuację opracowania naukowego s. Gaudencji – Teresy Ochot – zatytułowanego *Modlitewniki górnośląskie do 1914 r.*⁷

W związku z różnymi opiniami historycznymi i historiograficznymi przyjęto w artykule jako Górny Śląsk rozumieć ziemie wchodzące w skład (archi)diecezji katowickiej, czyli obszar, który przed plebiscytem należał do Rzeszy Niemieckiej, oraz ziemie w granicach dawnego Wikariatu Cieszyńskiego.

Ośrodki wydawnicze

Działalność wydawnicza na terenie dawnej diecezji śląskiej, a dzisiaj głównie w zasięgu archidiecezji katowickiej, koncentrowała się przede wszystkim wokół dużych miast. Największe ośrodki znajdowały się w Mikołowie – wydawnictwo Karola Miarki, i w Bytomiu – siedziba Katolika. Te dwie oficyny stanowiły jedne z największych polskich wydawnictw końca XIX i początku XX wieku⁸. Podział administracyjny Śląska wywołał znaczący rozwój w dziedzinie wydawniczej. Zaczynają się wtedy pojawiać oficyny zakonne. W 1921 roku przyjechali do Rybnika werbiści. Przenieśli oni z Nysy i Raciborza zarówno redakcję, jak i druk kalendarza *Królowa Apostołów* oraz czasopisma „Dzwonek Marii”. Następnie, w 1929 roku franciszkanie zakładają drukarnię w Panewnikach, w której wydawano *Kalendarz franciszkański*. W tym samym czasie działalność rozpoczynają również salwatorianie. Osiedlili się w Mikołowie, gdzie rozpoczęli publikację między innymi kalendarza *Salwator*⁹.

Na Górnym Śląsku funkcjonowały również mniejsze oficyny wydawnicze, które znajdowały się w Piekarach, Bogucicach i Raciborzu. Piekary stały się miejscem wydania w 1930 roku zbioru modlitw i pieśni opracowanego przez

⁶ A. Reginek, *Kancjonał rękopiśmienny jako przekaz tradycji śpiewów kościelnych na Górnym Śląsku w XIX w.*, Katowice 2012, s. 15.

⁷ T. Ochot, *Modlitewniki górnośląskie do 1914 r.* „Rocznik Teologiczny Śląska Opolskiego” 1 (1968), s. 355-408.

⁸ I. Mierzwa, *Działalność wydawnicza diecezji katowickiej w pierwszym pięćdziesięcioleciu jej istnienia*, „Nasza Przeszość” 44 (1975), s. 117.

⁹ Tamże, s. 118.

ks. prałata Wawrzyńca Puchera, zatytułowanego *Pastorałki czyli pieśni na Boże Narodzenie oraz różne nabożeństwa i modlitwy*. Pod jego przewodnictwem został opracowany i wydrukowany w 1933 roku również *Skarbiec modlitw i pieśni*¹⁰. Bogucice zasłynęły jako miejsce redakcji zbioru *Droga do nieba*, którego twórcą był ks. Ludwik Skowronek. Przy jego opracowaniu miał kapłanowi pomagać Karol Hoppe – organista parafii z Bogucic, który często podawany jest jako współautor¹¹. *Droga do nieba* wielokrotnie wydawana była w Raciborzu, zarówno w języku polskim, jak i w niemieckim. Racibórz stał się także miejscem popularnego już wówczas wydania towarzyszenia organowego do polskiej wersji *Drogi do nieba*. Jego twórcą był wspomniany wcześniej Karol Hoppe, który na prośbę ks. Skowronka opracował akompaniament zatytułowany *Chorał, czyli towarzyszenie organ do książki parafialnej Droga do nieba wydania ks. radcy duchownego, Ludwika Skowronka proboszcza w Bogucicach na Górnym Śląsku*¹². Chorał ten liczy niespełna 600 różnych melodii¹³.

Jednym z ważnych ośrodków wydawniczych działających na terenie diecezji śląskiej było niegdyś *Dziedzictwo błogosławionego Jana Sarkandra dla ludu polskiego na Śląsku*, a dzisiaj *Dziedzictwo świętego Jana Sarkandra*, z siedzibą w Cieszynie. Wydawnictwo to swoim zasięgiem objęło głównie Śląsk Cieszyński¹⁴. Oficyna zasłynęła z opublikowania modlitewnika *Chwalcie Pana*, którego pierwsze wydanie opracowane przez ks. Rudolfa Tomanka, ukazało się w 1909 roku. Książka ta doczekała się kilkudziesięciu wydań.

W związku z utworzeniem diecezji katowickiej, na mocy papieskiej bulli *Vixdum Poloniae unitas* z 28 października w 1925 roku, zaczęto myśleć o założeniu własnej drukarni i księgarni. Wzorcem miała być Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha z siedzibą w Poznaniu¹⁵. Pomysłodawcami powstania księgarni diecezjalnej byli na pierwszym miejscu ks. Teofil Bromboszcz oraz księży Teodor Kubina, Jan Szymała i Wojciech Szoltyś¹⁶. Działalność wydawnicza Księgarni i Drukarni Katowickiej była szeroka. Objęła księgi liturgiczne, modlitewniki, śpiewniki, katechizmy. Wydawano również książki o tematyce rodzinnej i dla dzieci, dotyczące historii Śląska, problematyki społecznej i duszpasterskiej. Zainteresowaniem cieszyła się również hagiografia i beletrystyka. W drukarni publikowano także czasopisma diecezjalne między innymi „Wiadomości Diecezjalne”, „Gość Niedzielny”¹⁷. Niedługo po zakończeniu II wojny światowej Księgarnia i Drukarnia Katowicka przekształciły się w nową spółkę o nazwie

¹⁰ Tamże, s. 127-128.

¹¹ J. Myszor, *Historia diecezji katowickiej*, Katowice 1999, s. 179.

¹² K. Worbs, „*Droga do nieba*” ks. Ludwika Skowronka – modlitewnik powstały w Bogucicach, w: *Parafia bogucicka. Tradycja i współczesność*, red. W. Świątkiewicz, J. Wycisło, Katowice 1994, s. 161.

¹³ R. Pośpiech, *Pielęgnowanie tradycji pieśni religijnych w diecezji opolskiej*, w: *Pieśń religijna na Śląsku. Stan zachowania i funkcje w kulturze*, red. K. Turek, Katowice 2004, s. 23.

¹⁴ I. Mierzwa, *Działalność wydawnicza...*, s. 118.

¹⁵ Tamże, s. 122.

¹⁶ J. Myszor, *Historia diecezji...*, s. 227.

¹⁷ I. Mierzwa, *Działalność wydawnicza...*, s. 126-132.

Księgarnia św. Jacka. Reorganizacja przedsiębiorstwa dotyczyła oddzielenia od siebie drukarni i wydawnictwa¹⁸. Wraz z upływem czasu nowo powstała księgarnia przejęła działalność wydawniczą od Księgarni i Drukarni Katowickiej, która w 1949 roku została własnością państwa¹⁹.

Niewątpliwie największym sukcesem edytorskim i stałą popularnością wśród wydawnictw religijnych cieszy się modlitewnik *Skarbiec modlitw i pieśni*. Jak już wspomniano, jego pierwsze wydanie miało miejsce w 1933 roku. Ta znacząca książka diecezjalna do nabożeństwa została opracowana z polecenia ks. bp. Stanisława Adamskiego²⁰. Powstanie *Skarbca* miało „przyczynić się do ożywienia pięknych naszych nabożeństw kościelnych i do pogłębienia miłości Bożej w sercach ludzkich”²¹. O popularności i powszechności diecezjalnego modlitewnika świadczy ogromna ilość wydań i reedycji. Wydaje się być niemożliwe ustalenie dokładnej liczby poszczególnych nakładów. W ten sposób *Skarbiec* zastąpił rozpowszechnianą do tej pory w diecezji *Drogę do nieba*²². Jednak w pełni wiodącym modlitewnikiem stał się dopiero po zakończeniu II wojny światowej²³.

Zestawienie modlitewników i śpiewników górnośląskich wydanych w latach 1914–1924²⁴

Niniejsze zestawienie jest pierwszym tego typu rejestrem zbiorów modlitw i pieśni, obejmującym podany zakres czasowy i stanowi ono w pewnym sensie kontynuację studium autorstwa Teresy Ochot, której wykaz źródeł zamyka się na roku 1914 (*terminus ad quem*)²⁵. Przekazy źródłowe zostały usystematyzowane najpierw według zawartości, a następnie ustawione w porządku alfabetycznym.

¹⁸ J. Myszor, *Historia diecezji...*, s. 594.

¹⁹ I. Mierzwa, *Działalność wydawnicza...*, s. 134.

²⁰ Zob. karta tytułowa, w: *Skarbiec Modlitw i Pieśni. Książka diecezjalna do Nabożeństwa dla katolika każdego stanu i wieku* wydana z polecenia J.E. Ks. Biskupa Stanisława Adamskiego przez grono księży Diecezji Katowickiej, wyd. 1, Katowice 1933.

²¹ Zob. *Przedmowa*, w: *Skarbiec Modlitw i Pieśni...*, Katowice 1933.

²² H.J. Sobeczko, *Pierwsze wydanie modlitewnika „Droga do Nieba” na tle ówczesnej literatury dewocyjnej i jego kolejne redakcje*, w: *Stulecie „Drogi do Nieba” ks. Ludwika Skowronka*, red. R. Pierskała, Opole 2003, s. 50.

²³ K. Worbs, *„Droga do nieba” ks. Ludwika Skowronka...*, s. 156.

²⁴ Zestawienie zostało opracowane na podstawie katalogów Biblioteki Śląskiej, Biblioteki Teologicznej w Katowicach i Opolu, Książnicy Cieszyńskiej, Archiwum Muzeum Archidiecezjalnego w Katowicach oraz wykazu zbiorów w publikacjach: A. Reginek, *Pieśni nabożne Franciszka Karpińskiego oraz psalmy w jego tłumaczeniu w przekazach źródłowych i tradycji ustnej. Studium teologiczno-muzykologiczne*, Katowice 2005, s. 137-257; J. Górecki, *Pielgrzymowanie Górnoślązaków na Górę św. Anny w latach 1859-1914. Studium teologiczno-pastoralne*, Katowice 2002; B. Szczykała, *Działalność wydawnicza Księgarni i Drukarni Katolickiej (1925-1946) oraz Księgarni św. Jacka (1946-1990) w Katowicach. Zarys monograficzny*, Katowice 1993; I. Mierzwa, *Działalność wydawnicza...*, s. 127-137, a także na podstawie badań własnych.

²⁵ T. Ochot, *Modlitewniki górnośląskie...*, s. 355-408.

Zbiory modlitw i pieśni

- Bóg mocą moją! Nabożeństwo dla żołnierzy katolickich w rozmyślaniach, modlitwach i pieśniach*, wyd. 2 rozszerzone, zestawiał R. Tomanek, Cieszyn 1915, nakładem „Dziedzictwa bł. Jana Sarkandra dla Ludu Polskiego na Śląsku”.
- Brewiarzyk Tercyarski, to jest: sposób życia i modlenia się dla Braci i Sióstr III. zakonu św. Ojca Franciszka Serafickiego, ułożony od oo. Franciszkanów na Śląsku i według najnowszych ustaw Apostolskich opracowany*, wyd. 4 poprawne, Góra św. Anny 1914, nakładem F. Gielnik na Górze św. Anny (St. Annaberg O.-S.), wyd. 5 poprawione 1916.
- Chwalcie Pana! Książka modlitewna i śpiewnik dla młodzieży* wydany przez „Dziedzictwo błogosł. Jana Sarkandra dla ludu polskiego na Śląsku”, wyd. 4 [rozszerzone], Cieszyn 1917; wyd. 5, 1921 (wszystkie imprim. Wrocław), nakładem „Dziedzictwa błogosł. Jana Sarkandra”.
- Chwała Serca Jezusowego, książka modlitewna i śpiewnik dla wszystkich wiernych, a szczególnie dla Czcieli Najśw. Serca Jezusowego*, zebrał i ułożył J. Melzer, Racibórz 1916, nakł. i drukiem Wydawnictwa Dzieł Katolickich Reinharda Meyera.
- Droga do Nieba dla dzieci gotujących się do I Spowiedzi i Komunii świętej*, wydał ks. L. Skowronek, mel. oprac. K. Hoppe, Racibórz 1916, kolejne wyd. 1920, 1924, nakładem i drukiem Reinharda Meyera.
- Droga Krzyżowa z dodaniem Gorzkich Żali i Pieśni*, Bytom 1916.
- Kościół cierpiący czyli Książka zawierająca zwięzłą naukę o duszach czyścowych, modlitwy Kościoła i pieśni za dusze w czyścju*, napisał R. Tomanek, Cieszyn 1922, nakładem „Dziedzictwa bł. Jana Sarkandra dla Ludu Polskiego na Śląsku”.
- Krótkie nabożeństwo na czas wojny w pieśniach i modlitwach*, oprac. ks. R. Tomanek, Cieszyn 1915, nakładem i drukiem Dziedzictwa bł. Jana Sarkandra.
- Książeczka wojenna. Święty Boże! Święty mocny! Święty a nieśmiertelny! Zmiłuj się nad nami*, oprac. ks. J. Chrząszcz, Góra św. Anny 1915.
- Książka do nabożeństwa dla członków Bractwa św. Anny na Górze Chełm [Świętej Anny] na Górnym Szląsku*, oprac. A. Bolczyk, wyd. 3, Góra św. Anny 1923.
- Książka Kalwaryjska, służąca dla użytku pątników Kalwaryę Piekarską zwiedzających z dodatkiem historii o cudownym obrazie Matki Boskiej oraz historii kościoła i kalwarii*, wydał ks. E. Anders, N. Piekary 1916, nakładem Kalwaryi Piekarskiej.
- Książka Kalwaryjska zawierająca Stacje Drogi Krzyżowej Pana Jezusa, Nabożeństwo przy Gradusach i Stacje Drózek N. P. Maryi na Kalwarii u św. Anny*, oprac. W. Schneider, Góra św. Anny 1919.
- Nabożeństwo dla żołnierzy walczących katolickich znajdujących się na placu boju*, oprac. ks. R. Tomanek, Cieszyn 1915, nakładem i drukiem Dziedzictwa bł. Jana Sarkandra.

- Nabożeństwo liturgiczne przy pogrzebach dorosłych i dzieci (według rytuału) po łacinie i po polsku*, oprac. ks. R. Tomanek, Cieszyn 1922, nakładem i drukiem Dziedzictwa bł. Jana Sarkandra.
- Nabożeństwo przy pogrzebach dorosłych według rytuału*, oprac. ks. R. Tomanek, Cieszyn 1921, nakładem i drukiem Dziedzictwa bł. Jana Sarkandra.
- Najsłodsze Serce Jezusa czyli Nabożeństwo do Serca Jezusowego i Niepokalanego Serca Najśw. Panny Maryi z dodaniem najpowszechniejszych i najużywanějších Nabożeństw i Pieśni na cały rok kościelny*, opracował i uzupełnił ks. J. Chrząszcz, doktor św. Teologii, wyd. 12, Góra św. Anny (St. Annaberg Oberschl.) 1914, nakładem Wydawnictwa dzieł katolickich Michała Rogiera (dawniej Karola Boehma).
- Pieśni do Mszy św. na uroczyste święta i okolicznościowe ułożone według mszału rzymskiego*, oprac. ks. E. Grim i ks. R. Tomanek, Cieszyn 1921, nakładem i drukiem Dziedzictwa bł. Jana Sarkandra.
- Ratuj dusze w czyściu cierpiące, nabożeństwo za dusze zmarłych oraz nowenna i Droga Krzyżowa na pociechę dusz w czyściu cierpiących: wyjęte z dziełka „Pociecha Dusz”*, wyd. 2 zmniejszone, oprac. ks. J. Chrząszcz, Góra św. Anny 1915, Wydaw. Dzieł Katolickich Michała Rogiera.
- Święta Marya, Morze boleści. Nabożeństwo do Matki Boskiej Bolesnej. Nowenny i kilka pieśni*, oprac. E. Siedziński, Góra św. Anny 1914.
- Wallfahrtsbuch enthaltend Gebete und Gesänge zum Gebrauch bei Wallfahrten nach dem St. Annaberge*, oprac. F. Gielnik, St. Annaberg O. S. 1914.
- Wianek Pieśni czyli Śpiewniczek do pobożnego użytku dla Członków Kongregacji Maryańskich i Bractw innych. Z dodaniem ustaw, modlitw przy zgromadzeniach miesięcznych i przy przyjmowaniu do Kongregacji Maryańskiej i Nowenny do Niepokalanego Poczęcia Najśw. Panny Maryi*, zebrał i ułożył ksiądz J. Böhm, wyd. 3 poprawione i pomnożone, Góra św. Anny (Sankt Annaberg Oberschlesien 1919, nakładem dzieł katolickich Michała Rogiera (dawniej Karola Boehma).

Śpiewniki bez nut

- Kolendy i pieśni na Boże Narodzenie*, X. K. [krypt.], wyd. 4, Katowice 1916, Księgarnia św. Jacka.
- Nowe Pastoralki, czyli Pieśni na Boże Narodzenie, które śpiewane będą w Kościołach parafialnych! Z dodatkiem Mszy świętej z Nieszporami*, Melodya „Organ parafialnych”, wyd. 11 pomnożone, Drukarnia Nowackiego, W. Piekary 1921.
- Pieśni kościelne*, Opole 1916, [Drukarnia „Gazety Opolskiej”].
- Pieśni na Boże Narodzenie*, Bismarkhuta 1915, nakładem Urzędu Parafialnego, drukiem „Katolika”.
- Pieśni pątnicze dla pątników do Wielkich Piekar i Świętej Anny*, oprac. L. Nowak, Królewska Huta [po 1918].

Śpiewnik kościelny, Polska Ostrawa 1918, Janusz Kittl, w Morawskiej Ostrawie, zbiór wydany anonimowo.

Zbiór Katolickich kościelnych pieśni na Górnym Śląsku używanych, według różnych śpiewników od zwierzchności duchownej potwierdzonych, wyd. poprawne i pomnoż., Racibórz [ok. 1920], Na składzie u Scholicha.

Zbiór Pieśni kościelnych i nabożnych oraz Pieśni dla członków Kongregacji Marjańskiej, Straży Honorowej, Prze. Oblicza Pana Jezusa, św. Antoniego itd., których melodie znajdują się w pięciu częściach „Zbioru pieśni religijnych” ułożonych na cztery głosy do grania na organach przez T. Cieplika, Bytom G. Śl., [1924], nakład T. Cieplik, rejestr zestawiał Felmuś – Feliks Musialik.

Zbiór pieśni Marjańskich, Racibórz 1923.

Śpiewniki z nutami

Nowe Pastoralki, czyli Pieśni na Boże Narodzenie, które śpiewane będą w Kościołach parafialnych. Z dodatkiem Mszy św. z Nieszporami. Melodya „Organ parafialnych”, wyd. 8 powiększone, N. Piekary, Nakład i druk Teofila Nowackiego 1913; wyd. 11 pomnożone, W. Piekary, Górny-Śląsk. Drukarnia Nowackiego. Własność Banku kupiecko przemysłowego Spółka z ogr. poręką w Szopienicach. Roku 1921.

Pieśń mszalna o pokój, wzorowana na Mszy św. pro pace, oprac. ks. E. Grim, Cieszyn 1916, nakładem i drukiem Dziedzictwa bł. Jana Sarkandra.

Akompaniamenty organowe – chorały

Chorał czyli towarzyszenie organ do książki parafialnej „Droga do Nieba” wydania ks. radcy duchownego Ludwika Skowronka proboszcza w Bogucicach, na Górnym Śląsku, oprac. K. Hoppe, organista i rektor chóru kościelnego, nakładem i drukiem wydawnictwa dzieł katolickich Reinharda Meyera, Racibórz 1920.

Dodatek do Chorału do książki parafialnej „Droga do Nieba” Ks. Ludwika Skowronka, opracował K. Hoppe, drukiem i nakładem Reinharda Meyera, Racibórz [1920].

Dodatek do Śpiewnika katolickiego z melodyjami wydanego przez Tomasza Cieplika, nakład: T. Cieplik, Bytom G. Ś. 1921, Druk. Oskara Branstettera w Lipsku.

Pieśni na Adwent i Boże Narodzenie. Zbiór pieśni religijnych ułożonych na cztery głosy do grania na organach przez Cieplika, Dyrektora katolickiej Szkoły dla organistów w Bytomiu, cz. A, nakładem T. Cieplika, Bytom [ok. 1908 – 1920].

Cz. B: *Pieśni na Post, Wielkanoc, Zielone Świątki i na Św. Trójce, ku czci Imienia Pana Jezusa i Najśw. Sakramentu.*

Cz. C: *Pieśni ku czci Serca Pana Jezusa, Najświętszej Maryi Panny i Świętych Pańskich.*

Cz. D: *Pieśni mszalne, ślubne, pogrzebowe, dziękczynne, poranne, wieczorne, suplikacje, itd.*

Cz. E: *Uzupełnienie pieśni do A, B, C i D. Pieśni nabożne i katolickie dla użytku kościelnego i domowego na cały rok, jako też i pieśni dla członków „Kongregacji Maryańskiej”, „Straży Honorowej”, do przetr. Oblicza P. Jezusa i innych bractw, ułożone na cztery głosy do grania na organach lub harmonium przez T. Cieplika Dyrektora katol. Szkoły muzyki kościelnej w Bytomiu G./Śl., nakładem T. Cieplika w Bytomiu G. Śl., Bytom 1922.*

Wybór pieśni nabożnych katolickich dla użytku kościelnego [nuty], ułożony na cztery głosy do grania na organach przez T. Cieplika, Bytom [ok. 1917], nakł. T. Cieplika.

Opracowania chóralne

Pasye według św. Mateusza [na Palmową Niedzielę] i według św. Jana [na Wielki Piątek], z melodyjami i chórami na 4 mieszane i męzkie głosy, ułożył Tomasz Cieplik, Bytom 1920, nakł. Tomasza Cieplika.

Zbiory modlitw i pieśni wydane w ramach (archi)diecezji katowickiej w latach 1925–2004²⁶

Zbiory liturgiczne i księgi przeznaczone do nabożeństw – rytuały, mszaliki

Collectio Rituum continens excerpta e rituali Romano, Ecclesiis Poloniae, księga liturgiczna wprowadzająca w szerszym zakresie język polski do liturgii całego kraju, Katowice 1963, Księgarnia św. Jacka.

Dzieci uczestniczą we Mszy Świętej, Katowice 1947, Księgarnia św. Jacka.

Dzieci uczestniczą we Mszy Świętej, mszalik, ułożony przez grono księży katechetów diecezji katowickiej, Katowice 1948; nakł. 4 1950, Księgarnia św. Jacka.

Exsequiale, Katowice 1963, Księgarnia św. Jacka.

Missae defunctorum, mszał ołtarzowy, Katowice 1950, Księgarnia św. Jacka.

Modlitwa wiernych, oprac. L.M. Put, t. 1: *Niedziele, święta i dni powszednie roku liturgicznego*, Katowice 1987; t. 2: *Uroczystości, święta i wspomnienia świętych, Msze Święte wotywnie i wspólne msze okolicznościowe*, Katowice 1987, Księgarnia św. Jacka.

Mój mszalik, wydanie skrócone, tłum. i oprac. Katarzyna Dembińska, Katowice 1966, Wydawnictwo Kurii Diecezjalnej, nakładem Księgarni św. Jacka.

Msza Święta najmłodszych i modlitwy dziecka, il. i oprac. tekstu W. Gałczyńska, wyd. 1, Katowice 1981; wyd. 2, 1982; wyd. 3, 1984; wyd. 4, 1987; wyd. 5, 1990, Księgarnia św. Jacka.

Msza św. „Rorate” czyli uroczysta Wotywa o Najśw. [Najświętszej] Maryi Pannie w Adwencie, F. Trombala, Cieszyn 1937, Dziedzictwo bł. Jana Sarkandra.

Msza św. w obrazkach, mszalik dla dzieci, Katowice 1958, Księgarnia św. Jacka.

²⁶ Zob. przypis 24.

- Mszalik niedzielny*, oprac. R. Tomanek, wyd. 1, Katowice 1948; wyd. 2, 1956; wyd. 3 popr., 1959, Księgarnia św. Jacka.
- Mszał*, oprac. R. Tomanek, Katowice 1957, Wydawnictwo Kurii Diecezjalnej w Katowicach, Księgarnia św. Jacka.
- Mszał*, t. 1: *Niedziele i święta poza Wielkim Postem i Zmartwychwstaniem Pańskim*, t. 2: *Wielki Post i Zmartwychwstanie Pańskie*, oprac. R. Tomanek, Katowice 1960, Księgarnia św. Jacka.
- Mszał na niedziele i święta: niezmienna część Mszy św.*, (Ordo Missae), oprac. R. Tomanek, Katowice 1945, Księgarnia św. Jacka.
- Mszał na niedziele i święta*, oprac. R. Tomanek, wyd. 1, Katowice 1947; wyd. 2 popr., 1950, Księgarnia św. Jacka.
- Mszał z czytaniem: niedziele, uroczystości, święta, dni powszednie*, oprac. T. Loska, wyd. 2 poszerz., Katowice 1993, Księgarnia św. Jacka.
- Mszał z czytaniem*, oprac. T. Loska, Katowice 1986, Księgarnia św. Jacka.
- Nabożeństwa diecezji katowickiej*, agenda liturgiczna, opracowanie zbiorowe, oprac. pod przewodnictwem Damiana Zimonia, Diecezjalna Komisja Liturgiczna, wyd. 1, Katowice 1993, Księgarnia św. Jacka.
- Nabożeństwo liturgiczne przy pogrzebach dorosłych i dzieci według rytuału po łacinie i po polsku*, R. Tomanek, Cieszyn 1922, Drukiem i nakł. „Dziedzictwa bł. Sarkandra dla ludu polskiego na Śląsku”.
- Novum Vademecum ad infirmos*, Katowice 1936, nakładem Księgarni i Drukarni Katolickiej.
- Obrzęd błogosławieństwa rodzin w okresie Narodzenia Pańskiego*, wyd. 1, Katowice 1993; wyd. 2, 1994, Księgarnia św. Jacka.
- Obrzęd koronacji wizerunku Najświętszej Maryi Panny*, wydanie wzorcowe, Katowice 2004, Księgarnia św. Jacka.
- Obrzędy błogosławieństw dostosowane do zwyczajów diecezji polskich*, t. 1, Katowice 1994, t. 2, 1994, Księgarnia św. Jacka.
- Obrzędy chrztu dzieci według rytuału rzymskiego*, Katowice 1972, Księgarnia św. Jacka.
- Obrzędy chrztu dzieci: dostosowane do zwyczajów diecezji polskich*, wyd. 2 poprawione, Katowice 1987, Księgarnia św. Jacka.
- Obrzędy Mszy Świętej*, wyd. 1, Katowice 1970; wyd. 2 rozszerzone, Katowice 1971, Wydawnictwo Kurii Diecezjalnej, Księgarnia św. Jacka.
- Obrzędy pogrzebu: dostosowane do zwyczajów diecezji polskich*, wyd. 1, Katowice 1977; wyd. 2, 1991, Księgarnia św. Jacka.
- Obrzędy sakramentu małżeństwa: dostosowane do zwyczajów diecezji polskich*, Katowice 1974, Wydaw. Kurii Diecezjalnej, Księgarnia św. Jacka.
- Officia Propria Dioecesis Katowicensis*, Katowicis, Typis catholicis 1926.
- Oto Pan Bóg przyjdzie: nabożeństwo popołudniowe w Adwencie*, Katowice 1947, Księgarnia św. Jacka.
- Podręcznik do nabożeństw Diecezji Stalinogrodzkiej*, Warszawa 1956, drukiem „PAX”.

- Rituale parvum*, Katowice 1936, nakładem Księgarni i Drukarni Katolickiej.
Rituale Romanum Ecclesiis Poloniae, Pauli V Pontificis Maximi jussu editum aliorumque pontificum cura recognitum atque auctoritate SSMI D.N. PII PAPAE XI AD NORMAM CODICIS JURIS CANONICI, editio typica, Katowicis 1927, typis officinae typographicae Catholicae.
Sakrament bierzmowania, Katowice 1951, nakładem Kurii Diecezjalnej w Katowicach, tłoczono w Drukarni Diecezjalnej w Opolu.

Zbiory modlitw i pieśni

- Chwalcie Pana! Książka modlitewna i śpiewnik*, wyd. 10, Stalinogród 1954, Kuria Diecezjalna.
Chwalcie Pana, książka modlitewna i śpiewnik używane na Śląsku Cieszyńskim, wyd. 11 rozsz., Katowice 1957; wyd. 12, 1961; wyd. 13, 1963; wyd. 14, 1966; wyd. 15, 1970, Wydawnictwo Kurii Diecezjalnej, nakładem Księgarni św. Jacka.
Chwalcie Pana, modlitewnik używany na Śląsku Cieszyńskim, red. ks. K. Tomala, wyd. 17 [16²⁷], Katowice 1976; wyd. 18 [17], 1979; wyd. 19 [18], 1982; wyd. 20 [19], 1983; wyd. 21, 1986; wyd. 22, 1990, Księgarnia św. Jacka.
Chwalmy Pana, zbiór modlitw i pieśni dla młodzieży szkolnej, nakładem Kurii Diecezjalnej w Katowicach, Katowice 1945; wyd. 2, 1948.
Droga do Nieba. Książka parafialna do nabożeństwa dla katolików każdego stanu i wieku, wydał ks. radca duch. L. Skowronek, prałat domowy Jego Świątobliwości, wyd. jubileuszowe, Racibórz [1925 – data wg imprim.], nakładem i drukiem Wydawnictwa dzieł katolickich Reinharda Meyera.
Droga do Nieba. Książka do nabożeństwa dla wszystkich stanów opracował Ks. R. Broda Proboszcz w Gaszowicach, Mikołów [1929 – data wg imprim.], nakładem i drukiem K. Miarki Sp.
Droga do Nieba. Książka parafialna do nabożeństwa, wydał ks. L. Skowronek, wyd. miniaturowe, Racibórz 1930, kolejne wyd. 1934²⁸, nakładem Wydawnictwa Dzieł Katolickich Reinharda Meyera.
Droga do Nieba, Bogucice 1932, nakładem Reinharda Meyera²⁹.
Książka Kalwaryjska zawierająca Stacje Drogi Krzyżowej Pana Jezusa, Nabożeństwo przy Gradusach i Stacje Drózek N. P. Marji na Kalwarji u św. Anny, za staraniem Klasztoru oo. Franciszkanów u św. Anny, Góra św. Anny 1930, nakładem księgarni F. Gielnik na Górze św. Anny (St. Annaberg O.-S.).

²⁷ Jest to właściwie 16 wydanie modlitewnika *Chwalcie Pana*; odtąd w kwadratowym nawiasie będzie podana prawidłowa numeracja.

²⁸ Wyd. z 1934 zawiera dodatkowo pieśni z zapisem nutowym od nr 583 do nr 648.

²⁹ Biblioteka Śląska w katalogu podaje za miejsce wydania Bogucice, ale chodzi tu raczej o miejsce opracowania. W samym modlitewniku nie widnieje miejsce i rok wydania. Rzeczywistym miejscem druku z pewnością pozostaje Racibórz.

- Książka Kalwaryjska Góry św. Anny*, oprac. przez oo. Franciszkanów, Opole 1973, kolejne wyd. 1976 na Franciszkański Rok Jubileuszowy 1226–1976, Wydawnictwo św. Krzyża w Opolu.
- Matka chrześcijańska*, Nauki i modlitwy dla matek, szczególnie dla członkiń Arcybractwa Matek Chrześcijańskich, oprac. o. K. Dzieszowski, Panewnik 1933, nakładem oo. Franciszkanów w Panewniku, Drukiem Księgarni i drukarni Katolickiej S.A. w Katowicach.
- Modlitewnik Prowincji Wniebowzięcia NMP w Polsce*, Katowice – Panewniki 1994.
- Modlitewnik Wejherowski: obchód stacji Męki Pańskiej oraz drózek Matki Boskiej*, red. BN Niemiec, Katowice 1974, Księgarnia św. Jacka.
- Modlitewnik Wejherowski. Obchód Męki Pańskiej oraz Drózek Matki Bożej*, red. B.N. Niemiec OFM i o. Gaudenty Alfons Kustusz OFM, Katowice 1981, nakładem Ojców Franciszkanów.
- Nieszpory i kolędy na Boże Narodzenie*, Katowice 1957, Wydawnictwo Kurii Diecezjalnej, nakładem Księgarni św. Jacka.
- Nocna Godzina Adoracji u stóp Króla Niebieskiego*, oprac. o. S.E. Drobny SVD., Rybnik 1925 [na podstawie imprimatur], Zakład Misyjny Królowej Apostołów.
- Panu służ! Pieśni kościelne i modlitwy do użytku podczas nabożeństw szkolnych*, zestawił J. Wrzoł, wyd. 2, Stalinogród 1953, nakładem Bielskich Zakładów Graficznych w Cieszynie; wyd. 3, Katowice 1955; wyd. 4 jako *Panu służ! Modlitewnik dla młodzieży Śląska Cieszyńskiego*, 1956, Księgarnia św. Jacka.
- Pastorałki czyli pieśni na Boże Narodzenie oraz różne nabożeństwa i modlitwy*, zebrał ks. prałat W. Pucher, proboszcz Piekarski, W. Piekary 1930.
- Skarbczyk modlitw i pieśni*, modlitewnik dla dzieci, wyd. 1, Katowice 1956; wyd. 2, oprac. ks. Alojzy Siemienik, 1957; wyd. 3, 1958; wyd. 4, 1959; wyd. 5, 1960; wyd. 6, 1961; wyd. 6 [właściwie 7³⁰], 1962; wyd. 8, 1963; wyd. 10 [9], 1964; wyd. 11 [10] 1965; wyd. 12 [11], 1965; wyd. 13 [12], 1966; wyd. 14 [13], 1967; wyd. 15 [14], 1967; wyd. 16 [15], 1968; wyd. 17 [16], 1969; wyd. 19 [17], 1970; wyd. 20 [18], 1971; wyd. 21 [19], 1972; wyd. 22 [20], 1973; wyd. 23 [21], 1973; wyd. 24 [22], 1975; wyd. 25 [23], 1976; wyd. 26 [24], 1976; wyd. 26 [25], 1977; wyd. 27 [26], 1978; wyd. 27 dodruk, 1978; wyd. 28, 1979; wyd. 29, 1980; wyd. 28 [30], 1981; wyd. 31, 1982; wyd. 31 [32], 1983; wyd. 32 [33], 1984, Księgarnia św. Jacka.
- Skarbczyk modlitw i pieśni*, red. A. Liskowacka, ks. J. Lisczyk, Katowice 1996, Księgarnia św. Jacka.
- Skarbczyk najpotrzebniejszych modlitw i pieśni. Miniaturowa książka kieszonkowa*, Katowice 1933, nakładem i drukiem Księgarni i Drukarni Katolickiej S. A.

³⁰ Jest to właściwie 7 wydanie *Skarbca...*; odtąd w kwadratowym nawiasie będzie podana prawidłowa numeracja.

- Skarbiec Modlitw i Pieśni. Książka diecezjalna do Nabożeństwa dla katolika każdego stanu i wieku* wydana z polecenia J. E. Ks. Biskupa Stanisława Adamskiego przez grono księży Diecezji Katowickiej, wyd. 1, wyd. A, Katowice 1933; wyd. zmniejszone, 1934; wyd. 2, 1939, nakładem i drukiem Księgarni i Drukarni Katolickiej S. A.
- Skarbiec Modlitw i Pieśni. Książka diecezjalna do Nabożeństwa dla katolika każdego stanu i wieku* wydana z polecenia J. E. Ks. Biskupa Stanisława Adamskiego przez grono księży Diecezji Katowickiej, wyd. B, dla osób o słabym wzroku, Katowice 1934; wyd. 2, 1939, nakładem i drukiem Księgarni i Drukarni Katolickiej S. A.
- Skarbiec Modlitw i Pieśni. Książka diecezjalna do Nabożeństwa dla katolika każdego stanu i wieku* wydana z polecenia J. E. Ks. Biskupa Stanisława Adamskiego przez grono księży Diecezji Katowickiej, wyd. C, dla osób o słabym wzroku, Katowice 1935, nakładem i drukiem Księgarni i Drukarni Katolickiej S. A.
- Skarbiec Modlitw i Pieśni. Książka diecezjalna do Nabożeństwa dla katolika każdego stanu i wieku* wydana z polecenia J. E. Ks. Biskupa Stanisława Adamskiego przez grono księży Diecezji Katowickiej, wyd. D, Katowice 1936, nakładem i drukiem Księgarni i Drukarni Katolickiej S. A.
- Skarbiec modlitw i pieśni. Książka diecezjalna do nabożeństwa dla katolików każdego stanu i wieku* wydana z polecenia J. E. Ks. Biskupa Stanisława Adamskiego, wyd. B, Katowice (Stalinogród) 1946, wyd. 2, 1946; wyd. 3 skrócone, 1947; wyd. 4, 1948; wyd. 5, 1948; wyd. 6, 1949, wyd. 7 zmniejszone, 1949; wyd. 8 skrócone, 1952; wyd. 9, 1953; wyd. 10, 1954; wyd. 11, 1955; wyd. 12, 1956; wyd. 13, 1957; wyd. 14, 1959, nakładem Księgarni św. Jacka.
- Skarbiec modlitw i pieśni. Książka diecezjalna do nabożeństwa dla katolików każdego stanu i wieku* wydana z polecenia J. E. Ks. Biskupa Stanisława Adamskiego przez grono księży diecezji katowickiej, wyd. C, dla osób o słabym wzroku, Katowice 1948; wyd. 2, 1949; wyd. 3, 1955; nakładem Księgarni św. Jacka.
- Skarbiec modlitw i pieśni. Książka diecezjalna do nabożeństwa dla katolików każdego stanu i wieku* wydana przez grono księży Diecezji Katowickiej, wyd. D znacznie skrócone, Katowice 1951; wyd. 2 znacznie skrócone, 1952; wyd. 3, 1953; wyd. 4 znacznie skrócone, 1955; wyd. 5 dla młodzieży z objaśnieniami, 1957; wyd. 6 dla młodzieży, 1958, Wydawnictwo Kurii Diecezjalnej, nakładem Księgarni św. Jacka.
- Skarbiec Modlitw i Pieśni, Modlitewnik dla dorosłych*, wyd. C dla osób o słabym wzroku, wyd. 4, Katowice 1958; wyd. 5, 1960; wyd. 6, 1964; wyd. 7, 1967; wyd. 8, 1968; wyd. 9, 1970; wyd. 10, 1973; wyd. 11, 1978; wyd. 11 [12], 1981; wyd. 12 [13], 1984; wyd. 14, 1991, nakładem Księgarni św. Jacka.
- Skarbiec modlitw i pieśni*, wyd. A dla dorosłych poprawione i uzupełnione, Katowice 1958; wyd. 2, 1960; wyd. 3, 1961; wyd. 4, 1962; wyd. 5, 1963, Wydawnictwo Kurii Diecezjalnej, nakładem Księgarni św. Jacka.
- Skarbiec Modlitw i Pieśni*, wyd. D, oprac. ks. S. Szymecki, ks. R. Sobański, ks. Cz. Mąka, Katowice 1959; wyd. 2, 1959; wyd. 3, 1962; wyd. 4, 1966; wyd.

- 5, 1967; wyd. 7 [6], 1970; wyd. 8 [7], 1972; wyd. 9 [8], oprac. ks. H. Bolczyk, 1976; wyd. 10 [9], 1980; wyd. 11 [10], 1983; wyd. 12 [11], nakładem Księgarni św. Jacka.
- Skarbiec modlitw i pieśni*, wyd. A dla dorosłych poprawione i uzupełnione, oprac. zespół powołany przez bp. H. Bednorza, Katowice 1964; wyd. 2, 1964; wyd. 3, 1966; wyd. 4, 1967; wyd. 5, 1968; wyd. 6, 1969; wyd. 7, 1970; wyd. 8, 1972, Wydawnictwo Kurii Diecezjalnej, nakładem Księgarni św. Jacka.
- Skarbiec modlitw i pieśni*, wyd. B dla dorosłych poprawione i uzupełnione, oprac. ks. J. Smandzich, wyd. 1, Katowice 1973; wyd. 2, 1973; wyd. 3, 1975; wyd. 4, 1976; wyd. 5, 1977; wyd. 6, 1978; wyd. 7, 1979; wyd. 8, 1980; wyd. 9, 1981; wyd. 10, 1983; wyd. 11, 1984, Księgarnia św. Jacka.
- Skarbiec modlitw i pieśni*, oprac. Archidiecezjalna Komisja Liturgiczna w Katowicach pod przewodnictwem ks. S. Cichogo, Katowice 1994, Księgarnia św. Jacka.
- Skarbiec modlitw i pieśni*, oprac. Archidiecezjalna Komisja Liturgiczna w Katowicach pod przewodnictwem ks. Jerzego Palińskiego, wyd. dla osób o słabym wzroku, Katowice 2003.
- Skarbiec modlitw i pieśni kościelnych*, oprac. i red. A. Liskowacka [i in.], wyd. 7 popr. i uzup., Katowice 2004, Księgarnia św. Jacka.
- Skarbiec pieśni kościelnych*, oprac. i red. ks. A. Reginek, Katowice 2004.
- Święty Antoni Padewski, książeczka dla czcicieli św. Antoniego*, oprac. o. Franciszkanin, wyd. 2, Panewniki 1931 [na podstawie imprimatur], drukiem i nakładem OO. Franciszkanów Panewnik.
- Weg zu Gott, Gebetbuch und Gesangbuch für das Bistum Kattowitz*, Kattowitz 1940, Katholische Buchdruckerei und Verlags A.G.
- Weg zum Himmel, Sonderausgabe der Kirchenlieder und Messandachten*, hrsg. von L. Skowronek, Ratibor 1925, Druck und Verlag Katholische Verlagsanstalt Reinhard Meyer.
- Weg zum Himmel, katholisches Gebet und Gesangbuch*, wyd. z większym drukiem, oprac. Geistlicher Rat Dr. J. Chrzęszcz, ponowne imprimatur 1926, na podstawie kalendarza świąt ruchomych 1929.
- Weg zum Himmel, katholisches Gebet und Gesangbuch*, Miniatur-Ausgabe, hrsg. von L. Skowronek, Ratibor 1929 [data wyd. na podstawie imprimatur], Druck und Verlag Katholische Verlagsanstalt Reinhard Meyer.
- Weg zum Himmel, katholisches Gebet und Gesangbuch für Kinder mit Frühbeicht und Frühkommunion mit kirchlicher Druckerlaubnis*, hrsg. von Skowronek, Ratibor (po 1932), Katholischer Verlagsanstalt Reinhard Meyer.
- Weg zum Himmel, katholisches Gebetbuch und Gesangbuch*, hrsg. von L. Skowronek, Ratibor 1929 [data wyd. na podstawie imprimatur], Katholische Verlagsanstalt³¹.

³¹ Modlitewnik posiada zapis 9 melodii.

Weg zum Himmel, katholisches Gebetbuch und Gesangbuch, hrsg. von L. Skowronek, Ratibor 1931 [data wyd. na podstawie imprimatur], Katholische Verlagsanstalt³².

Weg zum Himmel, katholisches Gebetbuch und Andachtsbuch, hrsg. von L. Skowronek, Ratibor 1935, Katholische Verlagsanstalt.

Weg zum Himmel, katholisches Gebetbuch, Gesangbuch und Messbuch, von L. Skowronek, Ratibor 1936 (bwtl), [kolejne wydania: 1939, 1940] Druck und Verlag Katholische Verlagsanstalt Reinhard Meyer.

Zbiorek modlitw i pieśni dla wiernych Śląska Opolskiego, Katowice 1946, Księgarnia św. Jacka.

Śpiewniki bez nut

Hej kołęda, kołęda, zbiór 151 kołęd, Katowice 1939, Księgarnia i Drukarnia Katolicka.

Liederbuch für die Wallfahrer nach den Gnadeorten Gross-Piekar und St. Anna-berg, Królewska Huta 1927.

Nasze piosenki, Katowice 1946, Nakładem Księgarni św. Jacka (zbiorek zawiera zasadniczo pieśni o tematyce świeckiej, ale także 23 pieśni o tematyce religijnej).

Pastorałki czyli pieśni na Boże Narodzenie, które były od 1845 roku wydawane i śpiewane na Górnym Śląsku i w Galicji, a szczególnie w Piekarach, zebrał i przygotował do druku E. Antoni Potempa, Piekary Śląskie 1997.

Pastorałki, zbiór 151 kołęd i pastorałek, wyd. 1, Katowice 1935, Księgarnia i Drukarnia Katolicka; wyd. 2, 1947, Księgarnia św. Jacka.

Pieśni nabożne, oprac. przez A. Sikorę, Jabłonków, Cieszyn 1930, nakładem „Dziedzictwa bł. Jana Sarkandra dla Ludu Polskiego na Śląsku”.

Pieśni żałobne. Największy zbiór pieśni o śmierci i wieczności, żałobnych, pogrzebowych, nad grobem, o sądzie ostat., na dzień zaduszny, z dodatkiem pogrzebu dla dorosłych i dzieci, zebrał J. Uroda (organista z Buczkowic), Buczkowice pow. Biała 1938, nakładem autora.

Promyki jutrzeńki, Śpiewnik Dziecięcej Krucjaty Niepokalanej Królowej Polski, Katowice-Panewniki 1983.

Śpiewajmy Panu. Zbiór pieśni i kołęd dla użytku kościelnego na Województwo Śląskie, zebrał A. Sosnowski, organista przy kościele św. Jadwigi w Król. Hucie, za pozwoleniem Zwierzchności Duchownej w 1925 roku, drukiem „Polak” Katowice.

Śpiewniczek kościelny, wydał Ksiądz U., Bytom 1929.

Śpiewniczek kościelny, wyd. J. Kalus, organista przy kościele NMP w Rudzie, wyd. 1, Ruda 1931, Czcionkami zakładów graficznych Huty „Pokój” w Nowym Bytomiu, wyd. 2, Ruda, 1933, druk H. Kiełkowski.

³² Modlitewnik posiada zapis 19 melodii.

Śpiewniczek kościelny, red. A. Pohl, Bielsko, Cieszyn 1931 [data wyd. na podstawie imprimatur], nakładem „Dziedzictwa bł. Jana Sarkandra dla Ludu Polskiego na Śląsku”.

Śpiewnik Dziecka Bożego, Katowice 1992, „Caritas”.

Śpiewnik „Giszowiec”. *Czy wybrałeś już drogę*, wyd. 1, Katowice 1990, Wydawnictwo MUZO; wyd. 2, 1995; wyd. 3, Katowice 1999; wyd. 4, Katowice 2004.

Śpiewnik Śpiewajmy Panu, Kostuchna 1996, wyd. Duszpasterze parafii Trójcy Przenajświętszej Katowice-Kostuchna.

Unser Liederbuch, Verband Deutscher Katholiken in Polen, Katowice 1926.

Z papieżem, śpiewnik młodzieżowy diecezji katowickiej na VI Światowy Dzień Młodzieży 14-15 sierpnia – Częstochowa, Katowice 1991, Wyd. Duszpasterski Kurii Diecezjalnej.

Śpiewniki z nutami

Śpiewniki liturgiczne i zbiory pieśni kościelnych

Droga do Nieba dla dzieci, wydał ks. Ludwik Skowronek, radca duchowny, proboszcz w Bogucicach, melodie napisał K. Hoppe, rektor chóru kościelnego, drukiem i nakładem Reinharda Meyera, wyd. 2, Racibórz 1932.

Exsultate Deo, śpiewnik mszalny, oprac. G. M. Skop, wyd. 8, Katowice 1998, „Światło-Życie”.

Funebrale. Zawiera obrzędy pogrzebowe, officium defunctorum, mszę żałobną, procesję na dzień zaduszny wydane z kluczem skrzypcowym, systemem pięcioletniowym, odpowiednią transpozycją i polskimi rubrykami, oprac. ks. W. Gieburowski, Katowice 1937, Księgarnia i Drukarnia Katolicka; wyd. 2, w oparciu o wyd. 1 ks. W. Gieburowskiego, red. ks. R. Rak, Katowice 1955.

Górnośląskiej Pani, Pieśni z Sanktuarium Matki Bożej w Piekarach Śląskich (1677–1996), zebrał i oprac. ks. J. Wycisło, red. muz. A. Lasoń, Katowice 1996.

Kancjonał kościelny, Canticum ecclesiasticum, wyd. 1, Katowice 1937; wyd. 2, cz. 3 [Wielki Tydzień], Stalinogród 1954.

Kancyonał nowy oraz książka modlitewna wydana przez „Dziedzictwo bł. Jana Sarkandra dla Ludu Polskiego na Śląsku”, oprac. J. Mocko, zebrał Franciszek Trombala, Cieszyn 1934, nakładem „Dziedzictwa bł. Jana Sarkandra”.

Kolędy górnośląskie, wybór i oprac. K. Turek, Katowice 1995, Górnośląska Oficyna Wydawnicza.

Kolędy i pastoralki polskie, wybór i komentarz P. Świerc, Katowice 1991, Polski Związek Chórów i Orkiestr, Towarzystwo Zachęty Kultury, Oficyna Wydawnicza Sygnatura.

Kolędy i pastoralki, wybór i oprac. ks. A. Reginek, Katowice 2004, wyd. Bractwo Myśli Bratniej Związku Górnośląskiego.

Kolędy, wybór i oprac. R. Dwornik, Katowice 1984, Księgarnia św. Jacka.

- Kyrieale dla wiernych*, Części stałe mszy świętej, wybrane msze gregoriańskie, ważniejsze śpiewy na rok kościelny, oprac. o. Franciszek Małaczyński OSB., Katowice 1960, Wydawnictwo Kurii Diecezjalnej, nakładem Księgarni św. Jacka w Katowicach.
- Laudate Dominum! Cationale parvum*, Kattowitz 1940, Katholische Buchdruckerei und Verlags.
- Msza św. recytowana i śpiewana*, oprac. ks. R. Rak, Katowice 1965, Księgarnia św. Jacka.
- Msza Święta Anielska*, Katowice 1937, Księgarnia i Drukarnia Katolicka.
- Passio D.N.J.Chr. secundum Joannem: quam ex editione Vaticana Officii Majoris Hebdomadae extraxit signisque modernis tradidit*, oprac. K. Hoppe, Katowice 1931, Księgarnia i Drukarnia Katolicka.
- Passio D.N.J.Chr. secundum Matthaëum: quam ex editione Vaticana Officii Majoris Hebdomadae extraxit signisque modernis tradidit*, oprac. K. Hoppe, Katowice 1931, Księgarnia i Drukarnia Katolicka.
- Pieśni Maryjne*, oprac. ks. R. Rak, Katowice 1959, Księgarnia św. Jacka.
- Pieśni o serdecznie dobrym człowieku służce Bożym Edmundzie Bojanowskim*, Zgromadzenie Sióstr Służebniczek Najświętszej Maryi Panny Niepokalanej, Katowice 1991 [melodie i teksty].
- Pieśni wybrane, przeznaczone na nabożeństwa dla dzieci*, oprac. ks. R. Rak, Katowice 1957, Wydawnictwo Kurii Diecezjalnej, nakładem Księgarni św. Jacka.
- Rorate coeli*, oprac. ks. R. Rak, Katowice 1962, Księgarnia św. Jacka.
- Śpiewnik archidiecezji katowickiej*, zebrał i oprac. ks. A. Reginek, Katowice 2000, Księgarnia św. Jacka, wyd. 2 jako *Śpiewnik kościelny*, 2002.
- Uwielbiamy Pana*, wybór melodii części stałych Mszy św. w ciągu roku, cz. muz. do Mszału z czytaniem w opracowaniu ks. T. Loski SJ, Księgarnia św. Jacka, Katowice 1993, zebrała i oprac. S. M. Laurenta Gałuszka, Kraków WAM 1994 [nuty].

Zbiory piosenek religijnych

- Błogosław, Panie, nas*, zebrał i opracował ks. S. Sierla, Katowice, wyd. 1, 1979; wyd. 2, 1982, Księgarnia św. Jacka.
- Pan moją mocą i pieśnią*, zebrał i oprac. ks. S. Sierla, Katowice 1989, Księgarnia św. Jacka.
- Piosenki Marysi i Wojtka*, zbiór piosenek religijnych, słowa i melodia oprac. Z. Jasnota, Katowice 1986, Księgarnia św. Jacka.
- Śpiewajcie Panu Pieśń Nową*, zebrał i opracował ks. S. Sierla, Katowice 1971, Wydawnictwo Kurii Diecezjalnej, nakładem Księgarni św. Jacka.
- Twój czas. Wiersze i piosenki religijne zespołu „W sercu Kościoła”*, Chwałowice 1997, Wyd. Parafia św. Teresy od Dzieciątka Jezus w Rybniku-Chwałowicach, współwydawca: Kuria Metropolitalna w Katowicach.

Zbiory pieśni solowych z akompaniamentem

Boga-Rodzica, oprac. ks. W. Gieburowski, do śpiewu na 1 głos, Katowice 1936, Księgarnia i Drukarnia Katolicka.

Hej! kolęda, Kolęda!, zbiór kolęd polskich w układzie na fortepian ze śpiewem, oprac. R. Lipka, rysunki wykonał J. Zięba, Mikołów 1947, Wydawnictwo „Książnica Śląska”.

Kolędy i pastoralki polskie, op. 25, S. I. Rączka, Cz. 1, 50 kolęd w łatwym układzie na fortepian z podłożonym tekstem, Katowice 1936, Księgarnia i Drukarnia Katolicka.

Mensch, was ist denn heut mit Dir? = Friend, what is with you today?, op. 35, Text und Musik von R. Gajda, english by E. Schramek, Katowice 1930, nakładem drukarni A. Szynkowski, Sosnowiec.

Oj maluśki, maluśki, kolędy na fort., oprac. muz. T. Pohl, Racibórz 1994, Pohl & Pohl. Kolędy [nuty], Katowice 1996, Studio Wydawnicze AGAT.

Z pieśnią i piosenką przez świat, śpiewnik pielgrzymkowo-wycieczkowy [na głos z tekstem i funkcjami harmonicznymi], wyboru dokonał i do druku przygotował ks. A. Reginek, Polski Związek Chórów i Orkiestr, Katowice: Towarzystwo Zachęty Kultury, 1992.

Zbiory muzyczne inne

Pastoralka, Zdzisław Pyzik, muz. W. Kałka-Rowicki, Katowice, wyd. 1, ok. 1946; wyd. 2, ok. 1947, Księgarnia św. Jacka.

Akompaniamenty organowe – chorały

Boga-Rodzica, oprac. W. Gieburowski, na organy i śpiew, Katowice 1936, Księgarnia i Drukarnia Katolicka.

Chorał, cz. 1, oprac. ks. R. Gajda, K. Hoppe, Katowice 1939, Księgarnia i Drukarnia Katolicka.

Chorał do modlitewników śląskich, red. R. Rak, R. Dwornik, J. Jakac, cz. 1, Katowice 1966; cz. 2 i 3, Katowice 1968, Księgarnia św. Jacka.

Chorał śląski, praca zbior. Zespołu Archidiecezjalnej Komisji Muzyki Sakralnej w Katowicach, red. ks. A. Reginek, t. 1, Katowice 2003, Księgarnia św. Jacka.

Offertorium „De terra longinqua vocavit Dominus”, partytura organowa i śpiew, oprac. R. Gajda, Katowice 1934, Księgarnia i Drukarnia Katolicka.

71 [siedemdziesiąt jeden] melodii najbardziej znanych pieśni eucharystycznych i do Najświętszego Serca Jezusowego / układ na organy ks. R. G., Katowice [1948], Księgarnia św. Jacka

101 pieśni na cześć Matki Boskiej, 108 melodii układ na organy, oprac. ks. R. Gajda, Katowice 1949, Księgarnia św. Jacka.

Opracowania chóralne

Bądź pozdrowiona, pieśni chóralne, Wojewódzki Ośrodek Kultury, Oddział Śląski Polskiego Związku Chórów i Orkiestr, Katowice 1991, WOK: Oddz. Śl.

- PZChiO, [zawartość: R. Hetmańczyk, *Bądź pozdrowiona, Modlitwa*: na chór mieszany a cappella; M. Kowalski, *Zdrowaś Maryja, Ave Maria, Hymn robotników*; J. Szwed, *Błogosławiony niech będzie Bóg*].
- Błogosław nas*, na chór mieszany, oprac. Stanisław Stern, słowa J. Ejsmonda; *Frontem do Morza*, na chór mieszany, oprac. F. Nowowiejski, słowa M. Czeska-Mączyńska, Katowice 1939.
- Cantate Domino! Śpiewnik kościelny dla szkół średnich na chór mieszany ułożył A. Neujak, nauczyciel muzyki i śpiewu przy gimnazjum w Rybniku*, modlitwy przydał ks. A. Jochemczyk prof. i katecheta gimn. w Pszczynie, Królewska Huta 1931, Wydawnictwo Koła X. X. Prefektów Diec. Katowickiej, nakład i druk L. Nowaka.
- Cztery kolendy, na 2 głosowy śpiew [chór szkolny] z akompanjamentem gitary*, Katowice [przed 1939], nakł. miesięcznika „Zespół Mandolinowy”.
- Dwie kolędy, chór mieszany z tow. organów*, oprac. K. Prejzner, Katowice 1946, Związek Śląskich Kół Śpiewaczych.
- Edward Bogusławski, *Psalmy Dawida na chór mieszany: Chwalcie Pana, Wystawiam Cię Panie, Błogosławcie Panu, Prośba, Modlitwa pokutna, Pieśń chwały, Modlitwa wieczorna, Chwała Stwórcy, Tęsknota, Psalm dziękczynny*, Katowice: Śląska Biblioteka Muzyczna, Polski Związek Chórów i Orkiestr 2002 [dodatek do „Śpiewaka Śląskiego” nr 2 (339) 2002].
- G. Gorczycki, *Gaude Mater*; S. Niewiadomski; A. Maklakiewicz, sł. K. Makużyński, *Maki*; S. Kazuro, sł. E. Kłoniecki, *Hymn do morza*, Katowice 1945, Stowarzyszenie Śpiewaków Śląskich.
- Gaude Mater*, na chór mieszany, G. Gorczycki; *Modlitwa w kościółku* z op.[opery] *Halka*, chór mieszany, S. Moniuszko, Katowice 1947, Związek Śląskich Kół Śpiewaczych.
- Hymn Papieski*, melodia watykańska, zharmonizował na 4 głosy mieszane, względnie towarzyszenie organowe ks. R. Gajda, przetłumaczył z łac. ks. Bujara, Katowice 1939, nakładem Diecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej.
- Jezu śliczny kwiecie*, na chór mieszany, oprac. K. Prejzner, tekst ze starej kantyczki; *Tam gdzie srebrna gwiazdka*, oprac. K. Prejzner, tekst B. Sadowska-Klimkova, Katowice 1938, Stowarzyszenie Śpiewaków Śląskich.
- Kolęda z Bobowej*, na chór mieszany i fortepian lub organy, Feliks Wrobel, Katowice 1938, Stowarzyszenie Śpiewaków Śląskich.
- Modlitwa*, na chór mieszany a cappella lub z akomp. organów, fisharmonii albo fortepianu, słowa i muzyka H. Łapiński, Katowice 1948, Związek Śląskich Kół Śpiewaczych.
- Modlitwa Pawła VI o pokój*, na chór mieszany z tow. organów ad lib., partytura, E. Bury, Katowice 1978, Księgarnia św. Jacka.
- Msza Anielska „Missa de Angelis” nr 8 w Graduale Vaticanum i Credo 3 dla chórów kościelnych, Oddziałów Akcji Katolickiej i Misji Wewnętrznej* wydana z objaśnieniem śpiewu i tekstu, Katowice 1937, Związek Polskich Chórów Kościelnych i Orkiestr Diecezji Katowickiej w Katowicach.

- Nowe psalmodie [nuty], na chór mieszany a cappella*, Katowice 2003, Polski Związek Chórów i Orkiestr. Oddział Śląski [Kompozycje: A. Brejzy, J. Bauera, W. Barczyńskiego, A. Minkacza, M. Reszki], Dodatek do „Śpiewaka Śląskiego” nr 1 (344) 2003.
- Offertorium „De terra longinqua vocavit Dominus” na głosy: sopran, alt, tenor, bas*, oprac. R. Gajda, Katowice 1936, Księgarnia i Drukarnia Katolicka.
- Ogród przedziwny*, na chór mieszany, oprac. K. Prejzner, Katowice 1939.
- Pasje na Niedzielę Palmową i Wielki Piątek. Dodatek do książki parafialnej „Droga do Nieba” ks. Ludwika Skowronka*, wydanie z melodjami i chórami na 4 mieszane i męskie głosy, oprac. K. Hoppe, Racibórz ok. 1930, Wydawnictwo Świętego Krzyża.
- Pastorałka [nuty], na 4-o głosowy chór żeński i męski, ułożył T. O. Mański [pseud.]*, Bielszowice G. Śl. 1927, T.S. Ogierman.
- Pastorałka, na chór mieszany, ułożył T.O. Mański [pseud.]*, Bielszowice G. Śl. [ok. 1928], T.S. Ogierman.
- Pieśń do Matki Boskiej Piekarskiej, z cyklu pieśni mariańskich do cudownych obrazów w Polsce*, na chór mieszany a cappella lub z towarzyszeniem organów, oprac. F. Nowowiejski, słowa M. Czeska-Mączyńska, Katowice 1937.
- Pieśń do św. Barbary [patronki górników]: na chór męski a cappella lub z tow. organów, na głos solowy z tow. organów: op. 13, Nr 3*, S.M. Stoński, Katowice 1932, Związek Śląskich Kół Śpiewaczych.
- Pieć kołęd na chór mieszany*, oprac. Stanisław Bursa, Katowice ok. 1970, Związek Śląskich Kół Śpiewaczych.
- Przed oczy Twoje Panie*, chorał: na chór mieszany a cappella, oprac. S. Kazuro, słowa L. Rydla, Katowice ok. 1950, Związek Śląskich Kół Śpiewaczych.
- Psalm radosny, [Księga Psalmów Ps XCIX], na chór mieszany*, Tadeusz Szeligowski, tekst w tłum. B. Piwockiej, Katowice 1939, Stowarzyszenie Śpiewaków Śląskich [In memoriam G. Dufay (XV wiek), utwór nagrodzony na konkursie „Śpiewaka” w 1938 r.].
- Śpiewnik pielgrzymy*, z nutami i akordami gitarowymi, oprac. na 4 głosy, wyd. 6, Katowice: „Łaska i Pokój”, 1999.
- Śpiewy pasji chorałowej, Pasja Hoppego*, oprac. i wstęp ks. A. Reginek, Śląska Biblioteka Muzyczna, Katowice 1996.
- Tantum ergo*, pro quattuor vocibus inaequalibus comitante organo, opus 42a, oprac. R. Gajda, Katowice 1936, Księgarnia i Drukarnia Katolicka.
- Te Deum*, oprac. A. Dziadek, Katowice 2000, Polski Związek Chórów i Orkiestr. Oddział Śląski.
- Tukej jest mój dom*, śpiewnik na chór mieszany [kolędy na chór mieszany a cappella], oprac. G. Spyra, Chorzów 2003, Agencja Artystyczna „Gamma”.
- Utwory chóralne*, Krzysztof Kaganiec, Katowice 1993, Polski Związek Chórów i Orkiestr. Oddział Śląski, [zawartość: *Ach, potrzebuję Cię, Adeste fideles, Cicha noc, Chryste Królu Tobie cześć, Chrystusowi cześć i chwała, Ecce sacerdos, Któż by nie ukochał Cię, Mizerna cicha, Nocnej chwili, Odszedł Pasterz*

od nas, Wstańcie, wstańcie]. Dodatek do numeru specjalnego na pamiątkę 80-lecia chóru mieszanego „Ogniwo” w Katowicach, „Śpiewak Śląski” R. 1993 nr 4.

W holdzie Chrystusowi Królowi, recytacja chóralna, napisał J. Bujara, Katowice 1936, nakładem Diecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej.

Zbliżam się w pokorze, na chór mieszany, pieśń na błogosławieństwo, oprac. J. Kandziora, Katowice 1946, Związek Śląskich Kół Śpiewaczych.

3 kolendy na chór mieszany, sł. i muz. J. Kandziora, Katowice 1946, Związek Śląskich Kół Śpiewaczych [zawartość: *Gdy się Chrystus rodzi, Kołysze Józef, Najświętsza Panienska*].

Podsumowanie

Pośród modlitewników, jakie ukazały się na przestrzeni lat 1914–2004, największą popularność zdobyły trzy zbiory: *Droga do nieba*, *Chwalcie Pana* i *Skarbiec modlitw i pieśni*. Do dnia dzisiejszego każda z wymienionych książek przeznaczonych do nabożeństw doczekała się kilkudziesięciu wydań. Wspomniane powyżej modlitewniki ukazują się nakładem trzech największych wydawnictw religijnych na Górnym Śląsku: *Droga do nieba* – Wydawnictwo Świętego Krzyża w Opolu, *Chwalcie Pana* – Dziedzictwo św. Jana Sarkandra w Cieszynie, *Skarbiec modlitw i pieśni* – Księgarnia św. Jacka w Katowicach. W wyniku zmian strukturalnych w Kościele polskim i powstaniu nowych diecezji, zarówno modlitewniki, jak i oficyny wydawnicze mają charakter diecezjalny. *Droga do nieba* to książka dewocyjna diecezji opolskiej i gliwickiej, *Chwalcie Pana* – diecezji bielsko-żywieckiej, *Skarbiec modlitw i pieśni* – archidiecezji katowickiej.

Zakończenie

Pieśń kościelna na Górnym Śląsku odegrała znaczącą rolę w popularyzowaniu kultury polskiej poprzez kształtowanie moralnych postaw, pobudzanie ducha ojczyźnianego, ale przede wszystkim przyczyniła się do szerzenia i umacniania wiary ludu śląskiego. W upowszechnianiu tego rodzaju śpiewu pomagały druki zwarte w formie zbiorów modlitw i pieśni. Do najbardziej rozpowszechnionych w XX wieku górnośląskich modlitewników pełniących wyżej wymienione funkcje należy zaliczyć trzy zbiory: *Droga do nieba*, *Chwalcie Pana* oraz *Skarbiec modlitw i pieśni*. Te znaczące przekazy źródłowe niejednokrotnie stanowiły jedyny i podstawowy podręcznik zawierający bogaty katechizm oraz prawdziwą skarbnicę modlitw i pieśni. Ponadto często pełniły rolę mostu łączącego pokolenia w pielęgnowaniu tradycji śpiewu kościelnego, jak i ogółu wartości kulturowych, związanych z dziedzictwem języka ojczystego.

Jednym z celów opracowania było przedstawienie bogatej tradycji śpiewaczej na Górnym Śląsku, dlatego dokonano zestawienia zbiorów modlitw i pieśni ukazujących się w latach 1914–2004, dzięki czemu udało się wykazać różnorodność

i mnogość tytułów pojawiających się w tym czasie. Katalog ten jest pierwszym tego typu rejestrem zbiorów modlitw i pieśni, obejmującym podany zakres czasowy i stanowi w pewnym sensie kontynuację wykazu sporządzonego przez s. G. Ochot, zamykającego się na roku 1914 (*terminus ad quem*). W wyniku żmudnej kwerendy udało się zebrać znaczną liczbę przekazów źródłowych, które zostały usystematyzowane najpierw według zawartości, a następnie ustawione w porządku alfabetycznym. Zestawienie to można uznać za jedno z głównych osiągnięć pracy.

Bibliografia

Dokumenty Kościoła

Pius X, Motu proprio *Inter pastoralis officii sollicitudinis* (1903).

Pius XII, Encyklika o muzyce kościelnej *Musicae sacrae disciplina* (1955).

Sobór Watykański II, Konstytucja o liturgii świętej *Sacrosanctum Concilium* (1965).

Opracowania

Górecki J., *Pielgrzymowanie Górnślązaków na Górę św. Anny w latach 1859-1914. Studium teologiczno-pastoralne*, Katowice 2002.

Janiec Z., *Komunikacyjny charakter śpiewu i muzyki liturgicznej*, „Anamnesis” 48 (2006), s. 94–101.

Mierzwa I., *Działalność wydawnicza diecezji katowickiej w pierwszym pięćdziesięcioleciu jej istnienia*, „Nasza Przeszłość” 44 (1975), s. 117-144.

Myszor J., *Historia diecezji katowickiej*, Katowice 1999.

Ochot T., *Modlitewniki górnośląskie do 1914 r.*, „Rocznik Teologiczny Śląska Opolskiego” 1 (1968), s. 355-408.

Pośpiech R., *Pielęgnowanie tradycji pieśni religijnych w diecezji opolskiej*, w: *Pieśń religijna na Śląsku. Stan zachowania i funkcje w kulturze*, red. K. Turek, Katowice 2004, s. 11-23.

Reginek A., *Kancjonał rękopiśmienny jako przekaz tradycji śpiewów kościelnych na Górnym Śląsku w XIX w.*, Katowice 2012.

Reginek A., *Pieśni nabożne Franciszka Karpińskiego oraz psalmy w jego tłumaczeniu w przekazach źródłowych i tradycji ustnej. Studium teologiczno-muzykologiczne*, Katowice 2005.

Sobeczko H.J., *Pierwsze wydanie modlitewnika „Droga do Nieba” na tle ówczesnej literatury dewocyjnej i jego kolejne redakcje*, w: *Stulecie „Drogi do Nieba” ks. Ludwika Skowronka*, red. R. Pierskała, Opole 2003, s. 47-60.

Szczykała B., *Działalność wydawnicza Księgarni i Drukarni Katolickiej (1925-1946) oraz Księgarni św. Jacka (1946-1990) w Katowicach. Zarys monograficzny*, Katowice 1993, mps w BFiIUŚ.

Worbs K., *„Droga do nieba” ks. Ludwika Skowronka – modlitewnik powstały w Bogucicach*, w: *Parafia Bogucicka. Tradycja i współczesność*, red. W. Świątkiewicz, J. Wycisło, Katowice 1994, s. 152-168.

Inne materiały źródłowe

Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu [Biblia Tysiąclecia], wyd. 4, Poznań 1991.
Skarbiec Modlitw i Pieśni. Książka diecezjalna do Nabożeństwa dla katolika każdego stanu i wieku wydana z polecenia J. E. Ks. Biskupa Stanisława Adamskiego przez gromadkę księży Diecezji Katowickiej, wyd. 1, wyd. A, Katowice 1933, nakładem i drukiem Księgarni i Drukarni Katolickiej S.A.

Słowa kluczowe: muzyka sakralna, pieśń kościelna, śpiew liturgiczny,
zbiory modlitw i pieśni kościelnych
Keywords: sacred music, sacred song, liturgical singing,
collections of prayers and sacred songs